

Aika: Perjantai 11.9.2026 klo 8.15-10.53

Paikka: Tampereen kaupungintalo, kh. Näsi, Aleksis Kiven katu 14-16.

Osallistujat:

Yli-Rajala Juha	konsernijohtaja	Tampere, pj.
~~Auvinen Oskari~~	~~kaupunginjohtaja~~	~~Kangasala, 2. vpj.~~
Joensuu Jaakko	kansliapäällikkö	Pirkkala
Kuusisto Juha	kaupunginjohtaja	Orivesi, pj.
Latvala Mikko	kunnanjohtaja	Vesilahti, poistui klo 10.38
~~Linnamaa Reija~~	~~johtaja~~	~~Tampere~~
Nurminen Mikko	johtaja	Tampere
Pajari Noora	kunnanjohtaja	Lempäälä, Teams § 80
Piiparinen Pauli	kaupunginjohtaja	Ylöjärvi, 1. vpj.
Pikka Pauliina	kaupunginjohtaja	Nokia
Nurminen Päivi	seutujohtaja	esittelijä, TKS
Palosaari Saija	hallintopäällikkö	sihteeri, TKS

Kutsutut:

~~Nurminen Ilmari~~	~~pormestari~~	~~Tampere~~
Suvanto Nuppu	palvelupäällikkö	Tampere, § 80
Taverne Mari	palvelujohtaja	Tampere, § 80
Lammi Lotta	palvelujohtaja	Tampere, § 80
~~Oksanen Sari~~	~~palvelujohtaja~~	~~Tampere, § 80~~
~~Saari Regina~~	~~työllisyys- ja kasvujohtaja~~	~~Tampere, § 80~~
Harala Tiina	erityisasiantuntija	Pirkanmaan liitto, § 80, Teams
Lumio Mia	projektipäällikkö, IHT-region	Tampere, § 80
Salmi Pekka	johtaja	Tampere, § 80
Kari Stenlund	maankäyttöjohtaja	Nokia, § 81
Anna-Leena Lehtiniemi	kaupunginarkkitehti	Kangasala, § 81
Virpi Ekholm	kiinteistöjohtaja	Tampere, § 81
Pia Hastio	yleiskaavapäällikkö	Tampere, § 81
Teija Mäkelä	kaavoituspäällikkö	Lempäälä, § 81
Dennis Somelar	maankäyttöpäällikkö	Orivesi, § 81
~~Veli Pekka Naumanen~~	~~asumispalvelupäällikkö~~	~~Orivesi, § 81~~
Matti Jääskeläinen	kaavoitusjohtaja	Pirkkala, § 81
~~Esko Hyytinen~~	~~kaavoituspäällikkö~~	~~Ylöjärvi, § 81~~
Anna Kummila	asutuspäällikkö	TKS, § 81
Kaisu Kuusela	seutusuunnittelupäällikkö	TKS, § 81
Maija Urponen	toimitusjohtaja	Kaupunkitutkimus TA, § 81
Kati Vierikko	ryhmäpäällikkö	SYKE, § 81
Jaakko Huttunen	ennakoinnin ja strategian asiantuntija	Futuria Consulting, § 81

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

79 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO.....	3
80 § INTERNATIONAL HOUSE TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU -PROJEKTIN OHJAUSRYHMÄ: TILANNEKATSAUS JA LÄHETEKESKUSTELU RAKENNETTAVASTA YHTEISTYÖMALLISTA	4
81 § SINI-VIHERSTRATEGIAN TAVOITETYÖPAJA	6
82 § MUUT JA TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT	11
83 § SEURAAVAN KOKOUKSEN OHJELMOINTI JA TULEVAT KOKOUKSET	11
84 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	11

79 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Asiat	Toimenpiteiden eteneminen	Vastuu
Ehdotus seutustrategian toteutusohjelmaksi	Seutuhallitus 30.9.	TKS, kunnat
MAL6-lähetekeskustelu	Seutuhallitus 30.9.	TKS

Edellisen kokouksen täytäntöönpano siirrettiin seuraavaan kokoukseen.

Liitteet:

KJK 28.8.2026 Muistio

**80 § INTERNATIONAL HOUSE TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU -PROJEKTIN OHJAUSRYHMÄ:
TILANNEKATSAUS JA LÄHETEKESKUSTELU RAKENNETTAVASTA YHTEISTYÖMALLISTA**

	Kuntajohtajakokous 11.9.2026
Päätösehdotus.	Seutujohtaja Nurminen: International House Tampereen kaupunkiseutu -projektin ohjausryhmä päättää merkitä tiedoksi hankkeen tilannekatsauksen, käydä lähetekeskustelun rakennettavasta yhteistyömallista.
Päätös.	Päätösesitys hyväksyttiin.
Käsittelyvaiheet.	
Liitteet.	
Perustelut.	Projektipäällikkö Lumio Pirkanmaan liiton rahoittama (AKKE) International House Tampereen kaupunkiseutu -projekti toteutetaan 1.5.2026-30.6.2027 välisenä aikana. Omarahoitusosuudesta vastaa Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä. Projektin toteuttaja on Tampereen kaupungin työllisyys- ja kasvupalvelujen kansainvälisen osaamisen palvelut. Projektin ohjausryhmänä toimii Tampereen Kaupunkiseudun kuntajohtajakokous täydennettynä hankkeen omistajan ja rahoittajan edustajilla. Projektissa toteutettiin elokuussa kuntakohtaiset kick-off-kokoukset, joissa oli edustettuina kunta- ja elinkeinojohto sekä hankkeen projektipäällikkö ja omistajat. Keskusteluissa luotiin yhteistä ymmärrystä kansainvälisen rekrytoinnin tematiikasta, hankkeen tavoitteista, toteutuksesta ja tarpeista. Projektin työpaketissa 1 määritellään kaupunkiseudun kansainvälisen rekrytoinnin yhteinen palvelumalli. Työpaketissa toteutetaan syksyllä seudullisen kansainvälisen työvoiman rekrytoinnin palveluiden nykytila- ja tarvekartoitus haastatteleamalla kaupunkiseudun alueella toimivia yrityksiä, joita on tunnistettu keskusteluissa mm. kunta- ja elinkeinohodon kanssa. Kaupunkiseudun kansainvälisen rekrytoinnin tilannekuvasta on laadittu ensimmäinen versio yhteistyössä seututoimiston ja Business Tampereen kanssa. Kansainvälisen rekrytoinnin toimintamallin lähtökohtia ja ehdotusta rakennettavasta toimintamallista esitellään kokouksessa lähetekeskustelun pohjaksi.

Projektin työpaketissa 2 pilotoidaan kansainvälisen rekrytoinnin palveluita kaupunkiseudun yritysten kanssa. Kaupunkiseudun yritysten kanssa jo työskentelevät työllisyysalueen asiakasvastaavat ja kuntien elinkeinopalveluiden edustajat on tunnistettu sekä käynnistetty yhteisen työn määrittely. Pilotointi on tarkoitus mahdollistaa kaupunkiseudun yrityksille 1.11.2026 alkaen.

Projektipäällikkö Mia Lumio esittelee asiaa kokouksessa.

81 § SINI-VIHERSTRATEGIAN TAVOITETYÖPAJA

Päätösehdotus.	Kuntajohtajakokous 11.9.2026 Seutujohtaja Nurminen Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan muodostaa yhteisen tahtotilan Tampereen kaupunkiseudun sini-viherstrategian kärjistä ja keskeisistä tavoitteista, että sini-viherstrategian valmistelua jatketaan työpajassa valittujen painopisteiden suuntaisesti. Mikko Latvala poistui asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.
Päätös.	Päätösesitys hyväksyttiin.
Käsittelyvaiheet.	
Liitteet:	Sini-vihreän potentiaalitarkastelun (Vaikutusten arvioinnin) raporttiluonnos
Perustelut:	Seutusuunnittelupäällikkö Kuusela Vehreä metropolimme -seutustrategiaa toteuttava sini-viherstrategia on edennyt Maston aiemman työskentelyn ja kuntajohtajakokouksen maaliskuisen käsittelyn pohjalta vaikutusten arviointiin ja tässä kokouksessa käynnistyvään työpajavaiheeseen. Aamun työpajaan osallistuvat kuntajohtajien lisäksi Maston kuntajäsenet. Työskentelyn tavoitteena on määrittää strategian kärki sekä määritellä sille keskeiset tavoitteet ja keskeiset käyttäjä- ja kohderyhmät. <i>Valmistelu</i> Strategian valmistelu on edennyt kahdessa vaiheessa, joista ensimmäisenä laadittu sini-vihreän tilannekuva tehtiin kaupunkiseudun omana työnä. Strategian toisen vaiheen lähtökohtana ovat seutuyhteistyössä aiemmin määritellyt konseptit <i>Viheralueiden jatkumot ja Vihreä Nysse</i> , joiden sosiaalista ja taloudellista potentiaalia on arvioitu jatkovalmistelussa Kaupunkitutkimus TA:n vetämässä konsortiossa. Syksyn 2026 aikana toteutetaan strategian työpajavaihe, jossa potentiaalitarkastelussa muodostettu tilannekuva jalostetaan strategiaksi. Vaihe toteutuu kahdessa työpajassa, joista ensimmäisessä määritellään strategian tavoite ja kärki. Toisessa työpajassa (4.11.) rakennetaan toteutuspolku valitun kärjen saavuttamiseksi. Ensimmäinen paja

järjestetään kuntajohtajille ja Maston kuntajäsenille ja toinen eri alojen virkamiehille.

SINI-VIHERSTRATEGIAN 2. VAIHEEN JUOKSUTTAMINEN

OSALLISTUMINEN	VAIHE 0: LÄHETEKESKUSTELU	VAIHE 1: KONSULTIN KILPAILUTTAMINEN	VAIHE 2: TAHTOTILA JA KONSEPTI	VAIHE 3: KONKRETISOINTI JA VAIHEISTUS	VAIHE 4: HYVÄKSYMINEN
TYÖPAJA KOKOUS	HUHTI-TOUKOKUU 2026	HUHTI-KESÄKUU 2026	ELOKUU-SYYSKUU 2026	LOKA-MARRASKUU 2026	JOULUKUU 2026-TAMMIKUU 2027
	Valmisteluohjeet	Resurssit	Tilannekuvasta tahtotilaan	Toteutuspolku	Strategian 2. vaihe valmistuu
	- Valmistelu-prosessi ja organisointi 1. vaiheessa koottujen Lähtötietojen kokoaminen	- Konsultin kilpailuttaminen 1. vaiheen tulos ja alustavat konseptit - Syksyn työpajojen suunnittelu - Työpajamateriaalin valmistelu	- Tilannekuva - Vaikutusten arviointi - Työpaja: - Konseptin valinta - Tavoitteet, joita valitulla konseptilla halutaan saavuttaa	- Työpaja: - Tärkeiden sijaintien ja toiminnallisten kärkeiden tunnistaminen - Toteutuspolku ja keskeiset toimenpidepaketit - Vastuu - Seuranta	- Viimeistely - Hyväksymis-menettely TKS - Jatkovalmistelun ohjaus: - SIVI-hanke - MAL6- sopimuksen syötteet - SIPA, LJ jne.
Seutufoorumi					Info
Virkahenkilöiden työpaja				4.11.	
KJK ja Maston kuntaväki			11.9.		
KJK ja SH	25.4., 3.6.				18.12., 1/27 luonnos
Masto ja seututyöryhmät	1.4.		19.8. Masto, ohry	16.9. / 21.10.	9.12. luonnos
Seudun valmisteluryhmä		26.6	7.8.		

Sini-vihreän potentiaalien arviointi

Viheralueiden jatkumot- ja Vihreä Nysse -konseptien arviointi on toteutunut potentiaalitarkasteluna, johon konsulttitiimi on lisännyt arvioitavaksi kolmannenkin vaihtoehdon: *Viheralueiden jatkumoiden ja Vihreän Nyssen yhdistelmän*. Arviointi on toteutettu seuraavien kriteerien valossa:

Sosiaaliset vaikutukset	Taloudelliset vaikutukset	Strateginen vaikuttavuus
S1 Saavutettavuus S2 Hyvinvointi S3 Sosiaalinen koheesio	T1 Brändi ja vetovoima T2 Kilpailukyky ja elinvoima	ST Käsitteellinen selkeys ja profiloituminen

Vaikutusten arviointi on rakennettu yllä olevien teemojen kautta seudun toimittamiin aineistoihin nojaten. Seuraavassa esitetään tiiviit yhteenvedot kussakin arvioidussa teemassa:

Sosiaaliset vaikutukset

Saavutettavuus. Saavutettavuus muodostaa siniviherrakenteen sosiaalisten vaikutusten perustan.

Viheralueiden jatkumot parantavat erityisesti paikallista saavutettavuutta korjaamalla reittiverkoston katkoksia ja kytkemällä lähiluonnon laajempiin viheralueisiin. Vaikutus korostuu tiiviisti rakennetuilla ja väestötiheillä alueilla, joissa vihreää on vähän mutta käyttäjiä paljon. *Vihreä Nysse* vahvistaa seudullista ja oikeudenmukaista saavutettavuutta tuomalla luonto- ja virkistyskohteet paremmin myös autottomien, nuorten, ikääntyneiden ja pienituloisten ulottuville. *Konseptien yhdistelmä* tuottaa suurimman kokonaisvaikutuksen, koska se kokoaa lähiluonnon, joukkoliikenteen ja seudulliset luontokohteet yhdeksi kuntarajat ylittäväksi palveluverkostoksi.

Hyvinvointi. Hyvinvointivaikutukset syntyvät laadukkaista, riittävän suurista ja toisiinsa kytkeytyvistä luontoalueista, jotka lisäävät luontokontaktia, luonnossa liikkumista ja arjen elpymistä. Raportissa korostuu tutkimusnäyttö luontoympäristöjen myönteisistä vaikutuksista mielenterveyteen, stressin hallintaan, fyysiseen aktiivisuuteen ja sairastavuuden vähenemiseen.

Viheralueiden jatkumot tukevat monipuolista liikkumista, päiväretkelyä ja lähiluonnon käyttöä eri vuodenaikoina. *Vihreä Nysse* lisää luontoaltistusta arjen joukkoliikennekäytävillä. Yhdistelmä vahvistaa vaikutuksia, koska se sekä parantaa kohteiden saavutettavuutta että lisää reittien käyttöä erityisesti alueilla ja väestöryhmissä, joissa pääsy laadukkaaseen luontoon on nykyisin heikompi.

Sosiaalinen koheesio. Sosiaalinen koheesio rakentuu yhteisistä kohtaamisen paikoista ja seudullisesti jaetusta kokemuksesta: mahdollisuudesta käyttää samoja luonto- ja virkistysympäristöjä asuinpaikasta, iästä tai tulotasosta riippumatta.

Viheralueiden jatkumot -konseptin mukainen reittien jatkuvuus luo perustan palveluille, tapahtumille, viestinnälle ja paikalliselle yhteistyölle, mutta yhteisöllisyys vahvistuu vasta, kun ympäristöt ovat saavutettavia, turvallisia ja käytettäviä. *Vihreä Nysse* voi lisätä urbaania yhteisöllisyyttä parantamalla joukkoliikenteen solmukohtia ja yhteyksiä yhteisiin virkistyskohteisiin. *Näiden yhdistelmä* on koheesion kannalta vahvin, koska se kytkee lähiluonnon, joukkoliikenteen, palvelut ja seudulliset kohteet toisiinsa sekä tukee alueiden kehittämistä niiden omista vahvuuksista käsin.

Taloudelliset vaikutukset

Brändi ja vetovoima. Taloudellisissa tarkasteluissa siniviherrakenne nähdään tärkeänä veto- ja pitovoimatekijänä, mutta sen brändiarvo edellyttää selkeää konseptia, viestintää ja palvelukehitystä.

Viheralueiden jatkumot tarjoavat aineksia seudulliselle luonto- ja hyvinvointimatkailun tarinalle, jossa järviluonto, virkistysreitit, saunaperinne

ja Lakeland-teema muodostavat tunnistettavan kokonaisuuden. *Vihreä Nysse* on kotimaisessa viestinnässä helposti ymmärrettävä ja arkeen kiinnittyvä konsepti, mutta kansainvälinen vetovoima syntyy ennen kaikkea aidosti kiinnostavista ja joukkoliikenteellä saavutettavista luonto- ja vesistökohteista. *Yhdistelmä* tarjoaa vahvimman brändimahdollisuuden yhdistämällä autottoman saavutettavuuden, järviluonnon, hyvinvoinnin ja kaupunkimaisen palveluympäristön uskottavaksi seudulliseksi tarinaksi.

Kilpailukyky ja elinvoima. Kilpailukyvyn ja elinvoiman näkökulmasta siniviherrakenteen vaikutukset ovat pääosin välillisiä. Laadukas viherympäristö voi lisätä asuinalueiden ja toimitilasijaintien houkuttelevuutta, vahvistaa keskustojen viihtyisyyttä sekä tukea kaupan, palveluiden, matkailun ja hyvinvointiin liittyvän liiketoiminnan edellytyksiä.

Viheralueiden jatkumot tukevat erityisesti ulomman seudun matkailu- ja virkistyspotentiaalia. *Vihreä Nysse* kohdistuu alueille, joilla työpaikat, asiointi ja osaamisintensiiviset toiminnot jo painottuvat, ja voi siten vahvistaa arjen elinvoimaa sekä osaajien veto- ja pitovoimaa. *Yhdistelmä* tuottaa suurimman hyödyn, jos vihreä joukkoliikennekäytävä ulottuu myös ulomman seudun luontokohteisiin.

Strateginen vaikuttavuus

Käsitteellinen selkeys ja profiloituminen. Strategisen vaikuttavuuden kannalta siniviherrakenteen on oltava helposti ymmärrettävä, viestittävä ja visualisoitava kokonaisuus. Verrokkiseutujen perusteella pitkäikäinen vaikutus syntyy usein yksinkertaisesta rakenteesta ja mieleen jäävästä nimestä, joka kestää poliittisia kausia ja auttaa suuntaamaan investointeja.

Viheralueiden jatkumot on käsitteellisesti vahva, koska ajatus jatkuvasta seudullisesta verkostosta on selkeä, mutta sitä tulisi täydentää Tampereen seudulle ominaisella järviluonnolla. *Vihreä Nysse* on viestinnällisesti helposti lähestyttävä, mutta vaarana on jääminen joukkoliikennelähtöiseksi. *Yhdistelmä* on profiloitumisen kannalta vahvin, koska se koostaa jatkuvan siniviherrakenteen, joukkoliikenteen ja hyvinvointivaikutukset yhdeksi strategiseksi kehittämiskuvaksi.

Maston evästys strategian kärjeksi

Masto on käsitellyt potentiaalitarkastelua kokouksessaan 20.8. Kokouksessa muodostui näkemys siitä, että seudullisen siniviherverkoston kehittämisessä tärkein yksittäinen painotus on viherverkostojen jatkuvuus, mutta useimpien strategisten tavoitteiden osalta parhaana ratkaisuna nähtiin eri vaikutusten yhdistelmä, jossa jatkuvuus, saavutettavuus, hyvinvointi ja vetovoima tukevat toisiaan.

Työpajan tavoitteet ja kulku:*Tavoitteet ja toteutus:*

Työpajan tavoitteena on muodostaa yhteinen tahtotila Tampereen kaupunkiseudun sinivihherstrategialle sekä valita strategian painopisteet. Työpaja aloitetaan tunnistamalla syyt, miksi sininen ja vihreä on tärkeää menestyvän kaupunkiseudun kannalta. Työpajaan osallistuvat seudun kuntajohtajat ja maankäytön johtajat. Tilaisuudessa työskennellään pienryhmissä. Työpajan etenee kahdessa vaiheessa:

OSIO I: TAVOITE JA ARVIOINTI klo 8.45 -9.40

Työskentelyn käynnistys - Työn tarve ja tavoite

Asiantuntijapohjustus - Kati Vierikko, Syke: Miksi siniviherrakenteen kehittäminen on tärkeää seudullisesti

Tehtävä 1 – Strategian ensisijainen tavoite

Arvioinnin havainnot

OSIO II: STRATEGIAN PAINOPISTEET 9.40-11.00

Keskustelu strategian tärkeimmistä kärjistä

Tehtävä 2 - Strategian painopisteiden muodostaminen

Tehtävä 3 - Strategian painopisteistä keskustelu ja äänestäminen

Työn seuraavat vaiheet ja tilaisuuden päätös

Työpajassa hyödynnetään mentimeteriä, johon pääsee seuraavilla tiedoilla: www.menti.com, koodilla: 3615 6802

Maija Urponen (Kaupunkitutkimus TA), Kati Vierikko (SYKE) ja Jaakko Huttunen (Futura Consulting Oy) esittelevät asiaa kokouksessa.

82 § MUUT JA TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT

Seutujohtaja:

Kuntajohtajat:

83 § SEURAAVAN KOKOUKSEN OHJELMOINTI JA TULEVAT KOKOUKSET

Vuoden 2026 kokoukset perjantaisin klo 8.15-10.15

25.9. Seututoimisto, aiheita mm.

Seutufoorumin suunnittelu

Seudullinen työryhmärakenne, jäsenet ja työjärjestys

Seudun Hinkutavoitteiden tilanne

Seudullisen eläinlääkintähuollon yhteistyöselvitys

Osavuosisikatsaus 1-8

Kaupunkiseutu 2056 – Futuriikki -hankkeen tilannekatsaus

9.10., 23.10. Nokia, 6.11., 20.11., 4.12. Pirkkala, 18.12.

84 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.53.